

دستورالعمل نگارش پروپزال

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پیراپزشکی

گروه مدیریت اطلاعات بهداشتی - درمانی

دستور العمل نگارش پروپوزال

مراحل ارائه پروپوزال

- 1- ارائه خلاصه ای از موضوع مورد علاقه دانشجو ا به استاد راهنمای پیشنهادی خود (حسب مقررات) به گروه آموزشی
 - 2- مطرح شدن در اولین جلسه گروه آموزشی
 - 3- بررسی موضوع و عنوان پیشنهادی دانشجو در شورای آموزشی گروه
 - 4- تعیین نهایی استاد راهنمای آموزشی پایان نامه/ رساله طی نظر گروه آموزشی بر اساس موضوع تایید شده
 - 5- استاد راهنما حق دارد بر اساس علاقمندی خود به حوزه مورد پژوهش در مورد پذیرش یا عدم پذیرش موضوع مطرح شده تصمیم گیری نماید
- *در خصوص دانشجویان کارشناسی ارشد حداکثر تا پایان ترم دوم و برای دانشجویان دکتری حداکثر تا پایان ترم چهارم انجام شود.

توجه به نکات زیر در پروپوزال ضروری است :

- 1- ثبت مشخصات کامل دانشجو، اساتید راهنما و مشاور(نام و نام خانوادگی دانشجو، مقطع تحصیلی، رشته تحصیلی، شماره تماس، آدرس پست الکترونیکی)
- تبصره : انتخاب اساتید مشاور با نظر و تایید استاد راهنما انجام خواهد شد .

موضوع

- موضوع پیشنهادی بایستی بنابر تشخیص گروه آموزش دارای خصوصیات ذیل باشد :
- اولویت داشته باشد.
 - کاربرد داشته باشد.
 - تکراری نباشد.
 - موضوع جدید و بدیع باشد.
 - قابلیت اجرا داشته باشد.
 - پژوهشگر توانایی علمی برای انجام پژوهش را داشته باشد.
 - منابع مورد نیاز در دسترس باشد.
 - از نظر اجتماعی، فرهنگی، ارزشی و سیاسی قابل قبول باشد
- عنوان فارسی:
- این عنوان نبایستی بیشتر از ۱۵ کلمه باشد و دارای خصوصیات زیر باشد:
- مفهوم کلی محتوای پژوهش را مشخص کند.

کوتاه و در حد امکان مختصر و در عین حال واضح و روشن باشد.
دربرگیرنده واژه های اصلی مربوط به مطالعه باشد.
به سوال های چه چیز، چه کسانی و چگونه پاسخ داده شود.
در صورت لزوم، زمان و مکان انجام پژوهش ذکر شود.
از عبارات منفی و پیش داوری در آن استفاده نشده باشد.
از کلمات اختصار مبهم و غیر متداول و همچنین اختصارات انگلیسی در آن استفاده نشود .

عنوان انگلیسی:

در واقع همان عنوان فارسی است که به انگلیسی ترجمه شده است. ترجیحاً حرف ابتدای کلمات، به جز حروف اضافه و حروف ربط با حروف بزرگ نوشته شده باشد

بیان مساله:

در بخش بیان مساله دانشجو به بیان و شرح مفصل مساله ای پرداخته شود که که دلیل اصلی انجام پژوهش می باشد .
در خلاصه پروپوزال بیان مساله نبایستی از ۵۰۰ کلمه بیشتر باشد
دلایل انجام پژوهش به طور کامل بیان شود.
مسئله یا مشکل به روشنی تعریف شود بطوری که حوزه و گستردگی مشکل و نیز آثار حاصل از تداوم مشکل تشریح گردد .

چگونگی کمک پژوهش به حل مشکل موجود توصیف شود.
مشخص گردد، انجام پژوهش چه نتایجی به همراه خواهد داشت.
حاوی اطلاعات کلی و زمینه ای مربوط باشد.
از مستندات، اطلاعات جدید و معتبر استفاده شود.
توالی و پیوستگی وجود داشته باشد.
اطلاعات از کلی به جزئی و از عمومی به اختصاصی منظم شود
در آخرین بخش بیان مسئله ، هدف پژوهش مطرح شود.

اهمیت و ضرورت پژوهش:

به مطالبی اشاره شود که باعث می شود اجرای پژوهش حائز اهمیت باشد .
مسائلی که پس از انجام پژوهش حل و فصل می شوند نیز در این بخش باید مورد اشاره واقع گردند.
این بخش در خلاصه پروپوزال نبایستی بیش از ۵۰۰ کلمه باشد.
منافع مورد انتظار از اجرای پژوهش پیش بینی و تحلیل گردد.

به ضرورت انجام پژوهش (چرا انجام تحقیق ضرورت دارد؟) و تاثیر آن در بهبود و ارتقای امور و پتانسیل کاربرد آن اشاره شود. (پروپوزال باید به طور شفاف بیان کند که پژوهش احتمالا چگونه دانش و عملکرد مبتنی بر شواهد را توسعه و خلاء های موجود را پر خواهد نمود) افراد و سازمان های ذی نفع نامبرده شوند. وجه تمایز این پژوهش با سایر پژوهش بیان شده باشد.

اهداف پژوهش:

در خلاصه پروپوزال اهداف پژوهش بایستی به تفکیک در قالب هدف اصلی و اهداف ویژه عنوان گردد. بطوریکه خواننده کاملا متوجه شود هدف از انجام پژوهش چیست. اهداف آرمانی، کلی، ویژه به روشنی بیان شده باشد هدف کلی پژوهش بر عنوان پژوهش منطبق باشد. هدف کلی بیانگر نتیجه نهایی پژوهش باشد هدف کلی به صورت گام به گام به چند هدف ویژه تقسیم شده باشد اهداف واقع بینانه باشد اهداف ویژه در عمل قابل سنجش و اندازه گیری باشد

سوالات پژوهش:

در صورتی از سوال استفاده شود که :
-هدف بررسی وجود روابط و تاثیرهای مرتبط باشد و امکان پیش بینی روابط، تفاوت و تأثیرات مرتبط وجود نداشته باشد.

-منظور فقط توصیف متغیر های مورد پژوهش باشد.

-تنها يك متغیر مورد پژوهش وجود داشته باشد .

-پژوهشگر اطلاعات کمی در خصوص متغیرهای مورد مطالعه داشته باشد .

در مورد متغیرهایی از سوال استفاده شود که هدف بیان وضعیت آنها است.

به صورت یک جمله پرسشی بیان شود. (پاسخ آن بلی یا خیر نباشد)

در جهت دستیابی به اهداف ویژه باشد.

هر هدف ویژه حداقل با یک سوال پژوهش پشتیبانی شود.

فرضیات پژوهش:

به صورت جمله خبری بیان شود.

بیانگر ارتباط دو یا چند متغیر باشد.

بر اساس مطالعات یا بررسی های قبلی بیان شود.

قابلیت آزمون داشته باشد.

فرضیه های مختلف پژوهش با یکدیگر تناقض نداشته باشند.

تعریف نظری و عملیات مفاهیم و واژه ها:

واژه هایی که نیاز به تعریف دارند از نظر عملیاتی و نظری تعریف شوند.

در تعاریف نظری به منبع علمی معتبر استناد شود.

تعاریف عملیاتی واژه ها، منظور پژوهشگر را از بکارگیری آن واژه در تحقیق خود به طور دقیق بیان کند.

متغیر ها به شیوه ای عملی و قابل سنجش بیان شده باشند.

نقش متغیر در پژوهش مشخص شده باشد.

نوع پژوهش:

بر اساس هدف پژوهش مشخص شود.

بر اساس منطق اجرای پژوهش بیان شود.

بر مبنای فرایند اجرای پژوهش انتخاب شود.

بر اساس زمان اجرای پژوهش مشخص شود.

امکان دسترسی به داده های پژوهش را فراهم سازد.

جامعه پژوهش:

ملاک های گزینش جامعه پژوهش به طور واضح بیان شود.

خصوصیات مشترک اعضای جامعه بیان شوند.

تعداد اعضای جامعه، در صورت قابل تعیین بودن ذکر شود.

حجم نمونه و روش نمونه گیری:

ملاک انتخاب اعضای نمونه به دقت معین شود بطوریکه نمونه ذکر شده معرف کل جامعه پژوهش باشد.

روش محاسبه حجم و تعداد نمونه ذکر شود.

چگونگی انتخاب اعضای نمونه (روش نمونه گیری) مشخص شود.

معیارهای خروج اعضای نمونه از پژوهش ذکر گردد.

محیط پژوهش:

حدود محیط پژوهش کاملاً روشن و واضح باشد.

علت انتخاب محیط پژوهش به روشنی توضیح داده شود.

ابزار و روش گردآوری داده ها:

نوع ابزار انتخاب شده (پرسشنامه، چک لیست و موارد دیگر) و علت انتخاب ابزار پژوهش به روشنی تشریح شود. ابزار گردآوری داده ها به طور کامل توصیف شود. ابزار انتخاب شده با روش پژوهش همخوانی داشته باشد نحوه بررسی روایی و پایایی ابزار به طور کامل تشریح شود. ابزار اولیه گردآوری داده به پروپوزال ضمیمه شود. مراحل و جزئیات گرد آوری داده ها، توضیح داده شود به نهادها، سازمان ها یا مراکزی اشاره شود که باید برای گردآوری داده ها به آنها مراجعه گردد.

روش انجام کار:

روش کار به طور کامل، مرحله به مرحله و به وضوح بیان شود. زمان افعال استفاده شده آینده باشد. تبصره : چنانچه انجام پژوهش منجر به طراحی یک نرم افزار یا بسته آموزشی شود توجه به نکات ذیل ضروری است شناخت کسب و کار : وقتی برای یک سازمان یا یک مجموعه خاص قصد تهیه نرم افزار دارید باید روند کار اون مجموعه بدرستی مورد بررسی قرار گرفته که می تواند مجموعه ای از افراد با انجام کار خاصی یا مجموعه از اطلاعات که ثبت میشود باشد .

امکان سنجی: آیا امکان انجام این پروژه هست یا نه؟

مهندسی نیاز ها: بررسی کامل خواسته های و نیاز ها به منظور تهیه سناریو اجرا تحلیل و طراحی: با توجه به شناخت و سناریو نوشته شده نسبت تحلیل و طراحی اقدام میشود که باید به صورت نمودار های uml تهیه شود

پیاده سازی : کلیه کدنویسی ها در این مرحله انجام میشود

تست : نرم افزار به طور کامل تست میشود

تحویل نسخه بنا: تحویل نرم افزار و انجام تست توسط متقاضی

باز بینی، رفع نواقص و تحویل نسخه اصلی.

متغیرهای پژوهش:

به نوع، مقیاس، نقش متغیر در پژوهش و واحد اندازه گیری هرمتغیر اشاره شود و در قالب جدولی سازماندهی گردد.

روش تحلیل داده ها:

به روش تحلیل داده ها، آزمون های آماری و نوع نرم افزار های مورد نیاز اشاره شود.
علت انتخاب روش تحلیل داده ها و آزمون های مربوطه به خوبی توضیح داده شود.
روش تحلیل داده ها در پژوهش های ترکیبی (کمی و کیفی) به طور جداگانه توضیح داده شود.

محدودیت های پژوهش:

به محدودیت ها و مشکلاتی که بر سر راه انجام پژوهش وجود دارد، به روشنی پرداخته و به اقداماتی اشاره شود که برای رفع این موارد انجام خواهد شد. عوامل تورش و مخدوش کننده احتمالی توضیح داده شوند. با وجود محدودیت های مطرح شده امکان انجام پژوهش میسر باشد.

امکانات پژوهش:

منحصراً به امکاناتی اشاره شود که کاملاً استثنایی بوده و پژوهشگر از آن برخوردار است و دیگران به آن امکانات دسترسی ندارند.

نکات اخلاقی:

به موارد اخلاقی و اقدامات مرتبط به پژوهش اشاره شود.
در صورت نیاز به اخذ رضایت کتبی، فرم رضایت نامه آگاهانه کتبی گرفته شود.
فرم اطلاع رسانی در خصوص پژوهش برای شرکت کنندگان تهیه شود.

پیشینه پژوهش:

لازم است این بخش شامل پژوهش های داخلی و پژوهش های خارجی باشد.
مقالات مربوط به موضوع پژوهش به تعداد کافی مورد بررسی قرار گرفته باشد (در تنظیم این بخش باید حداقل به سه و حداکثر به پنج مورد مقالات منتشر شده در پنج سال اخیر اشاره شود که در حیطه سوالات پژوهش باشند)
آدرس کامل کتاب شناختی مقالات استناد شده در بخش منابع ضروری است
اطلاعات مورد نیاز به قدر کفایت از مقالات استخراج و درج شده باشد در این رابطه لازم است به اهداف، نتایج و مشکلات پژوهش های قبلی اشاره و نقد شوند

وجه تمایز پژوهش با سایر پژوهش های انجام شده:

وجه تمایز پژوهش حاضر با پژوهش های قبلی ذکر شود. (با بررسی یکپارچه و نقادانه از مطالعات موجود و تئوری های مرتبط با پژوهش، منطقی قوی برای مطالعه جدید ارائه شود. در ضمن، به وضوح نشان داده شود که چرا پژوهش مورد نظر از پژوهش های انجام شده قبلی متمایز است)

جدول زمان بندی مراحل انجام پژوهش :

مدت زمان لازم برای هر یک از فعالیت ها نظیر تهیه پروپوزال، ارایه پروپوزال، دریافت تاییدیه، انجام مطالعات مقدماتی، طراحی پرسشنامه یا سایر ابزار جمع آوری داده ها، گردآوری و تحلیل داده ها و تدوین گزارش نهایی مشخص و در قالب جدول موجود در فرم پروپوزال تنظیم گردد

جدول محاسبه هزینه های پژوهش:

در تکمیل هزینه ها ، تفکیک هزینه ها از قبیل نیروی انسانی، تجهیزات و ... مشخص گردد

هزینه ها بر اساس مراحل پژوهش به تفکیک مشخص شود

تناسب نسبی بین هزینه های مطرح شده و نوع پژوهش برقرار باشد

منابع:

از جدید ترین منابع موجود استفاده شود (مربوط به پنج سال اخیر).

تعداد منابع مناسب بوده و لااقل ۲۰ درصد منابع مورد استفاده را مقالات اصیل و کتب تشکیل دهند.

کلیه منابع و ماخذ استفاده شده در پژوهش، فهرست شود.

تمامی استنادهای داده شده در متن ، دارای آدرس کتاب شناختی در بخش منابع باشد.

تمامی آدرس های کتاب شناختی در بخش منابع، ارجاع مرتبط در متن را داشته باشد.

پیوست ها

ابزار گردآوری داده ها ضمیمه پروپوزال شود.

ف فرم کسب رضایت آگاهانه در ضمائم آورده شود.

فرم تصویب پروپوزال پایان نامه/ رساله در گروه ضمیمه شود.

پس از تصویب پروپوزال در گروه آموزشی؛ دانشجو موظف است برای تصویب نهایی به شورای تحصیلات تکمیلی

دانشکده ارسال میگردد .

ساختار ظاهری پروپوزال:

زبان

زبان مورد استفاده در نوشتن پروپوزال فارسی می باشد. در مواقع ضرورت از جمله بیان اختصارات می توان از زبان انگلیسی استفاده نمود. لازم به ذکر است که ویرایش ادبی (استفاده از علائم و نشانه ها از جمله کاما، نقطه و ...) و کنترل املاي کلمات به عهده دانشجو بوده و اساتید راهنما و مشاور مسئولیتی در قبال تصحیح اینگونه اشکالات ندارند و فقط از دیدگاه علمی و براساس مواردی که برای هر بخش در دروس روش تدریس برای تنظیم پروپوزال ارائه می گردد، پروپوزال را بررسی و دانشجو را هدایت می نمایند.

نوع کاغذ

برای ارائه پروپوزال بایستی از کاغذ A4 مرغوب استفاده گردد و مطالب بر یک روی کاغذ چاپ گردد. استفاده از

کاغذهای باطله یا نامرغوب به هر شکل مجاز نمی باشد.

حاشیه ها

برای تهیه پروپوزال لازم است حاشیه های ذیل رعایت گردد

بالا ۲/۵ سانتیمتر

پایین	۲ سانتیمتر
چپ	۲ سانتیمتر
راست	۳ سانتیمتر

فاصله ها

فاصله خطوط در نگارش پروپزال ۱/۵ در نظر گرفته شود. همچنین سطر اول هر پاراگراف یک سانتیمتر تو رفتگی داشته باشد.

فونت و اندازه قلم

برای نگارش فارسی از قلم نازنین (با سایز ۱۴ معمولی) و برای نگارش کلمات انگلیسی از قلم Times New Roman (با سایز ۱۰ معمولی) استفاده شود. همچنین ترجیحا از نرم افزار Word نسخه ۲۰۰۷ استفاده گردد.

ساختار نوشتاری

لازم است با توجه به حاشیه ها و فاصله های تعیین شده در هر صفحه حداکثر ۲۴ سطر قرار گرفته و پروپزال برای مقطع کارشناسی ارشد حداکثر ۱۵ صفحه و برای مقطع دکتری حداکثر ۲۰ صفحه باشد. این تعداد در هر دو مقطع بدون در نظر گرفتن منابع و پیوستها می باشد. همچنین لازم است در نگارش از جملات کوتاه (حداکثر ۲ سطر) و پاراگرافهای مناسب (حداکثر ۱۰ سطری) استفاده گردد.

سایر موارد

اعداد کمتر از ده بصورت حروف و بقیه بصورت عددی نگاشته شود. همچنین واژه هایی از جمله نام افراد و اختصارات در اولین بار استفاده در زیر نویس بصورت کامل ذکر گردند. لازم به ذکر است که پانویس های فارسی بصورت راست به چپ و پانویس های انگلیسی بصورت چپ به راست تنظیم گشته و در هر صورت عدد ارجاع در متن فارسی باشد. اضافه میگردد که اعداد بایستی متناسب با متن بوده و در متن فارسی اعداد فارسی و در متن انگلیسی اعداد انگلیسی باشند. در بخش منابع نیز از منبع نویسی و نکور استفاده گردد.